

Garanger, 23.09.2020

PROFESJONS- FELLESSKAP

KVA ER NO BETY

KULTURSKIFTE FOR ORGANISATORISK LÆRING

- «I implementering er fokuset altfor ofte på å øke lærerens profesjonalitet, mens problemet med manglende fellesskap blir ignorert»

(Louis, 2008 i Paulsen, 2019, s.90)

28.09.2020

Profesjonelt samarbeid
Profesjonalitet gjennom samarbeid

1. Første generasjon (90-åra) – filosofi og eit sett prinsipp
2. Andre generasjon – prosedyrer for planlegging og administrasjon
3. Tredje generasjon – djupne og heilskap

25.09.2020 Karl Leikanger Buset 5

FRA INDIVIDUALISME TIL FAGFELLESSKAP

- Men stadig mer forskning tyder på at kvaliteten på læreres arbeid ikke bare utvikles i det direkte møte med elevene, men i betydelig grad formes av de kollektive skolebaserte praksisene som skjer **utenfor** klasserommet (Seashore med flere 2003; Stoll med flere 2005; Vesio 2008; Avalos 2011).
- Kvaliteten på læreres arbeid formes med andre ord av den fellesskapskulturen de jobber innenfor, og de arenaene og praksisene som muliggjør deling, utprøving og systematisering av etablerte praksiser og ny kunnskap (Darling-Hammond, 2017).

6

KVA SEIER LÆREPLANEN?

25.09.2020

OM OVERORDNA DEL

ALLE SOM ARBEIDER I GRUNNOPPLÆRINGA, MÅ LA DETTE GRUNNSYNET PREGE PLANLEGGINGA, GJENNOMFØRINGA OG UTVIKLINGA AV OPPLÆRINGA.

9/28/2020 Karl Leikanger Buset 10

OM OVERORDNA DEL   Formål med opplæringa

- 1. Verdigrunnlag for opplæringa
  - 2. Prinsipp for læring, utvikling og danning
  - 3. Prinsipp for praksisen i skulen
- 3.1 Eit inkluderande læringsmiljø
  - 3.2 Undervisning og tilpassa opplæring
  - 3.3 Samarbeid mellom heim og skole
  - 3.4 Opplæring i lærebedrift og arbeidsliv
  - 3.5 Profesjonsfellesskap og skoleutvikling

9/28/2020 Karl Leikanger Buset 11

LK20 - Overordnet del
– verdier og prinsipper for grunnopplæringa

3.5 PROFESJONSFELLESKAP OG SKOLEUTVIKLING

Skolen skal vere ein profesjonsfagleg fellesskap der lærarar, leiarar og andre tilsette reflekterer over felles verdier, og vurderer og vidareutviklar praksisen sin.

28.09.2020 Foto: Marius Bech Dahle

3.5 Profesjonsfellesskap og skoleutvikling

Alle tilsette i skolen må ta aktivt del i den profesjonelle læringsfellesskapen for å vidareutvikle skolen. Det inneber at fellesskapen reflekterer over verdival og utviklingsbehov, og bruker forskning, erfaringsbasert kunnskap og etiske vurderingar som grunnlag for målretta tiltak. Velutvikla **strukturar for samarbeid, støtte og rettleiing** mellom kollegaer og på tvers av skolar fremjar ein delings- og læringskultur.

28.09.2020

Kari Leikanger Buset

54

«DERSOM LÆRERE FÅR MULIGHET FOR Å LÆRE SAMMEN, VIL DET OGSÅ KUNNE BIDRA TIL AT ELEVENE LÆRER MEIR»

(Levine & Marcus, 2010)

VAKSNE SI LÆRING

TYPER AV TRANSFORMATIV LÆRING

Justere egne referanserammer

Endre referanserammer

Opne for nye meningsperspektiv

Ny ståstad -new habits of the mind

Mezirow, J. (2000). Learning as transformation: Critical perspectives on a theory in progress. San Francisco: Jossey-Bass.

LÆRERAR SINE PROFESJONSFELLESKAP HAR POSITIV EFFEKT PÅ ELEVAR SI LÆRING OG UTVIKLING:

der fellesskapet

- er orientert mot, og snakkar om læring og dei lærande,
- «rotar til» det eksisterande og gjer det mulig å sjå på etablerte oppfatningar, førestillingar og praksis med nye auge, og
- lagar felles standardar, det vil seie snakkar om, prøver ut og kjem til (midlertidig) semje om kva som er god undervisning.

(Darling Hammond, 2017).

SKULEBASERT LÆREPLANUTVIKLING

- som et av de viktigste miljøene for læreres profesjonsfellesskap (Priestley mfl. 2015; Handelzalts 2019).
- orientert både mot reelle dagligdage utfordringer og mot ulike teorier om hvordan disse kan og bør løses (Timperley, 2007, Bell med flere 2010).

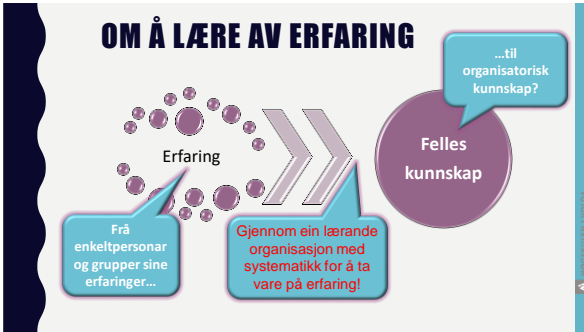

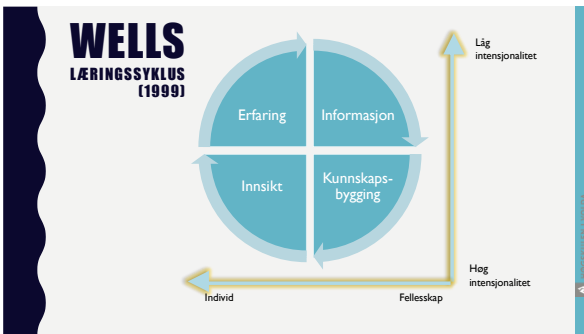

LÆRING I DJUPNA?

Of course, all learning should build on existing knowledge, interests and strengths, but the point of education is not to reward students for knowledge they already have but to extend them in ways they might not think possible.

Dr Aaron Wilson (2019), New Zealand

HØGSKULEN I VOLDA

9/25/2020

Kari Leifanger Buset

23

KULTUR OG TILLIT

Et profesjonelt fellesskap inneholder mer enn støtte og mer enn teamdiskusjon og dataanalyse. Det er basert på

- delte verdier om undervisning,
- et felles fokus på elevers læring (inkludert vurdering),
- samarbeid i utviklingen av læreplaner og undervisning og formålsbasert deling av praksiser.

(Wahlstrom, Louis, Leithwood m.fl, 2010, s.10)

25.09.2020

PROFESJONELLE LÆRINGSFELLESSKAP

(TILPASSA FRÅ LOUIS, 2015)

Nivå	Egenskap	Skildring
1	Delte normer og verdier	Sterke etikkbaserte og moralske bindende normer knytt til kva som er ønska åttferd
2	Kollektivt fokus på eleven si læring	Kollektiv forståing av korleis elevar lærer som kjem til uttrykk i felles tilnærming av elevvurdering der ein viser til meir enn testresultat
3	Samarbeid	Lærarar arbeider saman for å utvikle nye perspektiv på undervisning og læring basert på deira felles verdier
4	Reflekterande dialog	Lærarar engasjerer seg i djupnesamtalar med kollegaer om praksis som vert opplevd som problematisk
5	Av-privatisert praksis	Lærarar observerer kvarandre i klasseromet, for å lære av observasjonane og bidra med nye idear som kan stimulere til refleksjon og dialog om utvikling saman med kollegaer

---

GAP-ANALYSE

- På ein skala frå 1 til 10; gjer ei vurdering av NO-situasjonen ved din skule på kvar av dei fem dimensjonane i modellen: Kvar er de?
- Kvar på ein skala frå 1 til 10 ønsker du at din skule skal vere om eitt år?
- Kvar er gapet størst?
- Kva kan du som leiargjere for å tette gapet?
- Kva kan leiargruppa gjere i lag?

HIVOLDEN
TVØLDA

LEIING AV PROFESJONS- FELLESSKAPET

28.09.2020

**UTKAST TIL NY
OVERORDNA DEL
SKOLELEDELSEN
SKAL STAKE UT
KURSEN,**

*Skolens ledelse skal gi retning for og tilrettelegge for elevenes og lærernes læring og utvikling.
Skoleledelsen skal lede det pedagogiske og faglige samarbeidet mellom lærerne og bidra til å utvikle et stabilt og positivt miljø*

↓

der alle har lyst til å yte sitt beste

25.09.2020 Kari Lekanger Buset 28

«Halde orden i eige hus»
Molander og Terum (2008)

Fagfellesskapet i enhver profesjon er med andre ord en nøkkel for samfunnets tillit og for kvaliteten på arbeidet man gjør, både på det lokale stedet hvor man utøver sin daglige praksis, og som profesjonsfellesskap i større sammenhenger.

9/25/2020 Kari Lekanger Buset 29

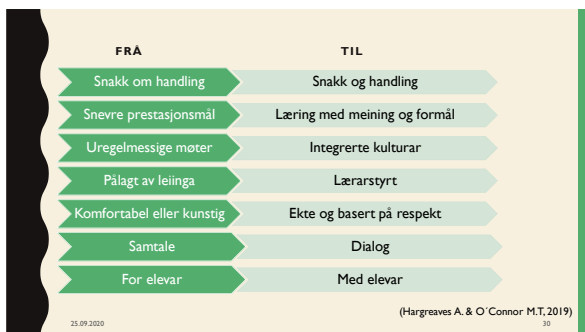

KONSTRUKTIVE LÆRARFELLESSKAP

HØGSKULEN I VOLDA

- å stille spørsmål ved det etablerte, ikkje bare å dele det, som er avgjerande (Cordingley mfl. 2005)
- *forskande tilnærming* til eigen praksis som ein nøkkelfaktor (Darling Hammond (2017)
- orientert mot praktiske, daglege oppgaver knytt til undervisning og elevar si læring, *samtidig* som dei har tilgang til og tek i bruk ressursar, ekspertise og kunnskap utanfrå (Avshalos, 2011; Kennedy 2016).
- openheit om dilemma dei står overfor i arbeidet sitt (Liste 2012).

25.09.2020 Karl Leikanger Buset 31

Framlegg til refleksjonsspørsmål (1):

1. Kvar ligg styrken i det profesjonelle læringsfellesskapet ved din skule? (ta utgangspunkt i to av elementa i modellen)
2. Kva for to element vil du prioritere i arbeidet med å vidareutvikle det profesjonelle læringsfellesskapet ved skulen din?
Ver så konkret som råd, og grunngi valga dine kort.

Framlegg til refleksjonsspørsmål (2):

1. Kva er det viktig å legge vekt på i leing av det profesjonelle læringsfellesskapet ved din skule?
2. Kven kan du trekke med deg i dette arbeidet?
Kva for grupper er det naturlig å inkludere i det profesjonelle læringsfellesskapet?

KVALITETAR VED LÆRARAR SITT KUNNSKAPSARBEID

Materialisering

De-sentrering

Bruk av kollektiv tid

HOGSKULEN
I VOLDA

15.09.2020 Kari Leifanger Buset 42

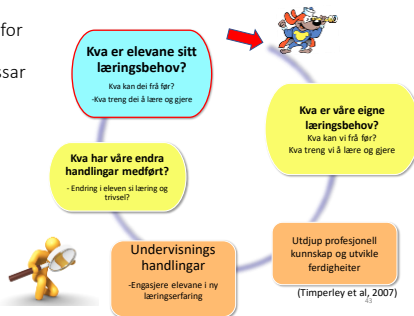

Å legge til rette for gode utviklingsprosesser

Aktuell litteratur

- Ertsås, T. I. og Irgens, E. J. (2014). Fra individuell erfaring til felles kunnskap. I M. B. Postholm (Red.), *Ledelse og læring i skolen* (s. 161-180). Oslo: Universitetsforl.
- Hargreaves, A. and M. Fullan (2012). *Professional capital : transforming teaching in every school*. London, Routledge.
- Hargreaves, A., et al. (2019). *Profesjonalitet gjennom samarbeid : når undervisning i samarbeid gir læring for alle*. Oslo, Cappelen Damm akademisk.
- Kolb, D. A. (1983). Problem management: *Learning from experience. The executive mind*. S. Srivastva. San Francisco, Jossey-Bass Publishers: 109-143.
- Paulsen, J. M. (2019). *Strategisk skoleledelse*. Bergen, Fagbokforlaget.
- Senge, P. M. (1999). *Den femte disiplinen: kunsten å utvikle den lærende organisasjonen*. Oslo. Egmont Hjemmets bokforlag

---
